

Världens fest – i Sverige (sas)

Generell handledning för svenska som andraspråk

av Carolina Ahnhem och Viveca Öste

Till varje program finns handledning med referat, inslagslista och faktaavsnitt.

Till några av programmen finns det *speciella handledningar* som särskilt betonar ett språkutvecklande arbetssätt. De har beteckningen "handledning (sas)" där (sas) står för svenska som andraspråk.

Det är *Happy Diwali* (hinduisk) 11223tv1, *Norouz* (iranskt nyår) 11223tv3, *Mika & Manne och uttåget ur Egypten* (judisk påsk) 11223tv4, *Våren är redan här!* (romsk högtid) 11223tv5, *Jesus, Diana och äggen* (ortodox påsk) 11223tv6, *Min midsommar* 11223tv8, *Fotboll, vänner och tårar* (Gothia Cup) 11223tv10, *Ramadan* 11223tv12 med flera.

Generellt om serien

Programmen i serien "Världens fest – i Sverige" är rekommenderade för barn i åk 2-6, men vi tycker att de passar att använda ända upp till åk 9. Innehållet är intressant och allmängiltigt. Det är hur man sedan arbetar med programmen som kommer att skilja sig åt. Uppgifterna i denna lärarhandledning vänder sig främst till yngre barn.

Var för sig kan programmen fungera som en del i ett arbete. Till exempel kan man visa "Mika & Manne och uttåget ur Egypten" om man läser om judendomen. Programmen lämpar sig också för att användas i ett arbete med teman som högtider, familj och att vara tillsammans – gemenskap. Då kan man arbeta med flera program ur serien under en längre tid.

Samarbete med familjerna. Finns det barn i klassen som har anknytning till det firande som skildras i programmet, berätta det för de anhöriga. Kanske vill de bidra till att ge sin version av hur firandet går till eller kanske vill ni följa upp det gemensamt.

Svårighetsgrad:

Många av filmerna kan ses av barn som befinner sig på nybörjarnivå i sin andraspråks-utveckling om man i klassen arbetar med förförståelse. För att kunna följa med i berättelserna utan förarbete av filmen, krävs det att man nått en bit in på mellannivå i sin andraspråksutveckling. Förarbete ger möjlighet till ett djupare utbyte av programmen.

Förförståelse

För att skapa sammanhang och ge alla elever möjlighet och lust att följa med i programmen är det viktigt att arbeta med förförståelse. Att prata runt en bild är ett bra sätt att skapa förförståelse. I flera av programmen i serien ingår olika religiösa myter. Att berätta dessa myter innan ni ser programmet är också viktigt för förförståelsen. Underlag finns i lärarhandledningen.

Titta i lärarhandledningen till respektive program. Där finns en faktadel. Berätta om någon eller några sedvänjor som programmet tar upp. Ge sedan eleverna en chans att själva få berätta om egna upplevelser kring de begreppen i programmet. Det öppnar upp för att kunna ta in nya upplevelser.

Världens fest – i Sverige (sas)

Genom att ställa en tankeväckande fråga, ge eleverna en gåta eller kanske visa ett föremål med anknytning till filmen, skapar man lust och förväntningar inför programmet. Detta är också en viktig del av förståelsen.

Gå också in på hemsidan www.ur.se/varldensfest och titta på den sida som hör till programmet. Där finns någon central bild från programmet, barnintervjuer, recept, faktaruta till exempel. Skriv gärna ut sidan eller försök hitta något föremål som knyter an till innehållet. Eller be eleverna rita något som har att göra med det. Fundera tillsammans med eleverna om vad programmet handlar om, ev. i grupp eller parvis.

Återberättande

För att befästa förståelsen av begreppen i ett program kan man låta eleverna på olika sätt återge innehållet. Vi ger förslag till detta i lärarhandledningen till de program som omnämns ovan.

Språkutvecklande arbetssätt

Tankens och språkets utveckling går hand i hand. Ett språkutvecklande arbetssätt innebär att ge eleverna sådana uppgifter som kräver att de använder språket för att tänka, utveckla och förklara. Ett konkret, skapande arbetssätt parat med öppna frågor och mycket tankeverksamhet gynnar språkutvecklingen.

Förslag på frågor att ta upp efter programmet

- Vad tänkte du innan du tittade? – Och vad tänkte du när du hade sett hur de firade högtiden?
- Finns det något som du känner igen från någon annan högtid? Vad då?
- Vad tycker du verkar vara det bästa med att fira den här högtiden?
- Finns det något med högtiden som du vill veta mer om?
- Skulle du vilja vara med och fira den här högtiden? Berätta!
- Om du skulle hitta på en egen högtid – hur skulle den se ut?

(Fritt efter Aidan Chambers metod för "Bokprat")